

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3567/2019
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Јелена Цуцкић Димитријевић, адвокат из ... и Слободан Стојановић, адвокат из ..., против туженог ББ, предузетника „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Љубиша Костадиновић, адвокат из ..., ради утврђења постојања радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2392/2018 од 31.07.2019. године, на седници одржаној 04.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2392/2018 од 31.07.2019. године.

Образложење

Основни суд у Куршумлији, пресудом П1 111/2016 од 06.07.2018. године, ставом првим изреке одбио је примарни тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се према туженом, утврди да је тужилац био у радном односу на неодређено време код туженог у периоду од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године, да се обавезе тужени да у корист тужиоца за период од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године на износе нето зараде у износу од 30.000,00 динара код надлежних фондова уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање, који важе на дан уплате доприноса, уредно попуни и преда надлежним фондовима прописане обрасце и да се обавезе тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2013, 2014. и 2015. годину, износ од 51.819,26 динара, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе па до коначне исплате, са припадајућим порезима и доприносима у износу од 39.495,98 динара, са законском затезном каматом за неблаговремено плаћање јавних прихода. Ставом другим изреке одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се према туженом, утврди да је тужилац био у радном односу на неодређено време код туженог у периоду од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године, да се обавезе тужени да у корист тужиоца за период од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године код надлежних фондова уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање на износе

минималне зараде, која је важила у наведеном периоду, према стопама које важе на дан уплате доприноса, уредно попуни и преда надлежним фондовима прописане обрасце и да се обавезе тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2013, 2014. и 2015. годину, укупан износ од 76.204,10 динара и то за 2013. годину износ од 24.767,70 динара, са законском затезном каматом од 30.06.2014. године до коначне исплате, са припадајућим порезима и доприносима према стопама које су важиле 30.06.2014. године, са законском затезном каматом за неблагоприятно плаћање јавних прихода, за 2014. годину износ од 25.322,00 динара, са законском затезном каматом од 30.06.2015. године до коначне исплате, са припадајућим порезима и доприносима према стопама које су важиле 30.06.2015. године, са законском затезном каматом за неблагоприятно плаћање јавних прихода, за 2015. годину износ од 26.114,40 динара, са законском затезном каматом од 30.06.2016. године до коначне исплате, са припадајућим порезима и доприносима према стопама које су важиле 30.06.2015. године, са законском затезном каматом за неблагоприятно плаћање јавних прихода. Ставом трећим изреке наложено је тужиоцу да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 105.450,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде (став трећи изреке).

Апелациони суд у Нишу, пресудом Гж1 2392/2018 од 31.07.2019. године, одбио је као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Куршумлији ПП 111/2016 од 06.07.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе која би могла представљати основ за уважавање ревизије тужиоца, нема.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године, повремено радио код туженог, претежно као возач теретног моторног возила, најчешће је превозио огревно дрво, понекад пољопривредне и друге машине у суседне државе. Тужени је исплаћивао тужиоцу накнаду после сваког обављеног превоза у износу од 7.000,00 до 8.000,00 динара. Тужилац је тврдио да је најпре почео са радом код оца туженог, а када је тужени преузео предузетнички посао, да је наставио да ради код туженог и да му је тужени обећао да ће са њим да закључи уговор о раду, како би регулисао радноправни статус, што тужени није учинио. Указао је да је у данима када није било потребе за превозом, или када због законских ограничења није смео да управља камионом, или у периоду када му је била изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом, код туженог обављао све наложене послове, као што су кошење траве, клање свиња, утовар стајског ђубрива, пескареење камиона итд. Тужени у 2013, 2014. и 2015. години није омогућио тужиоцу коришћење годишњег одмора, није га пријавио надлежним фондовима и није уплатио доприносе за обавезно социјално осигурање. Тужени је оспорио тужбени

захтев тужиоца, наводећи да са тужиоцем никада није уговарао заснивање радног односа, с обзиром на то да због обима посла није имао потребе за тим, да је тужиоца повремено ангажовао, најчешће у сезони продаје огревног дрвета, када је била повећана тражња за огревним материјалом и за обављени рад му исплаћивао уговорену накнаду. Тужилац после обављеног превоза до следеће потребе за возачем, физички није био присутан у простору где он обавља делатност и да је долазио искључиво по позиву.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилне су одлуке нижестепених судова којима је одбијен тужбени захтев тужиоца, којим је тражио утврђење постојања радног односа на неодређено време код туженог у периоду од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године, као и да се обавезе тужени да уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености, уредно попуни и преда надлежним фондовима прописане обрасце и обавезе да му накнади штету за неискоришћени годишњи одмор у одређеним износима, како примарног тако и евентуалног тужбеног захтева (ближе одређених у изреци првостепене пресуде), због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 32. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 94/05, 61/05 и 54/09) је прописано да, уговор о раду закључује се пре ступања запосленог на рад, у писменом облику. Одредбом става 2. овог члана да, ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду је прописано да, радни однос заснива се на време чије је трајање унапред одређено када су у питању: сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и сл, за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или с прекидима не може трајати дуже од 12 месеци. Одредбом става 2. овог члана, да, под прекидом из става 1. овог члана не сматра се прекид рада краћи од 30 радних дана. Одредбом става 4. овог члана, да, радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

Одредбом члана 197. став 1. Закона о раду је прописано да, послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са: 1) незапосленим лицем; 2) запосленим који ради непуно радно време до пуног радног времена; 3) корисником старосне пензије. Одредбом става 2. овог члана, да, уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику.

Правилан је закључак другостепеног суда да тужилац и тужени за спорни период нису закључили уговор о раду у писаној форми, већ је тужени повремено тужиоца ангажовао ради обављања одређених послова, када је постојала потреба за тим и са њим договарао накнаду за обављени рад, који му је по завршеном послу тужени редовно исплаћивао, те да је тужилац у наведеном периоду на исти начин употребом камиона предузетника обављао послове превозника и код трећих лица за уговорену накнаду, због чега ангажовање тужиоца на описани начин нема обележја

радног односа, већ карактер привремених и повремених послова у смислу одредбе члана 197. Закона о раду.

Како тужилац није доказао да је без прекида радио дуже од 12 месеци и по протеку тог периода још најмање пет радних дана на истоврсним пословима из делатности послодавца и користио сва права из радног односа, то нису испуњени услови за утврђење постојања радног односа на неодређено време у периоду од 26.05.2010. године до 20.04.2016. године, сходно члану 37. Закона о раду.

Како је одбијен тужбени захтев тужиоца за утврђење постојања радног односа на неодређено време у наведеном периоду, то је правилно одбијен као неоснован и тужбени захтев тужиоца за уплату пореза и доприноса на зараде, доприноса за здравствено осигурање и случај незапослености, накнаду штете... (права која произилазе из радног односа) јер у конкретном случају нису испуњени услови за примену одредбе члана 191. Закона о раду.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, применом члана 414. ЗПП.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**